Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENS-HISTORIEN. Oldtiden

Citation: Grundtvig, N. F. S.: ”N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter”, i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 47. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig06val-shoot-idm139744001005136/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

hjemlede Efterretning om Menneske-Slægtens lykkelige og uskyldige Barndom, der, ved et ulyksaligt Feiltrin og tilsvarende dybt Fald, tog den sørgelige Vending, som Menneskets Natur-Stand under alle Himmel-Egne kun alt for godt lærer os at kiende. Lettelig enes vi da vel ogsaa, deels om det, at havde Mennesket ei før sit Fald havt lysere Øieblikke og bedre Dage end siden, blev hele Levnets-Løbet uforklarligt, og deels om at Mennesket i sin tidligste Barndom ei faldt som en gammel Philosoph men som et Barn, saa Fortællingen vanskelig kan tages for barnlig. Selv Slangen kan, trods sit fabelagtige Udseende, neppe undværes, thi naar Man veed hvad Man siger, hvad de Lærde jo maae, da bliver det en grov Injurie mod [Bagtalelse af] Menneske-Slægten at sige, den [som en Djævel] har fristet og forført sig selv, og en reen Guds-Bespottelse at skyde Skylden paa den medskabte Sandselighed, saa en udvortes Frister er aldeles nødvendig.

Paradiset lader sig heller ikke godt sprænge i Luften, især for de Floders og Landes Skyld, som udtrykkelig nævnes, men vist nok kan Man ikke tænke sig Abild-Gaarden saa lille som sædvanlig, da den maatte være bestemt til hele Menneske-Slægten, i det Mindste i Barndommen og formodenlig i Ungdommen med. Det er derfor neppe urimeligt at antage, det var netop hele det samme Jord-Strøg i Øst og Vest, hvor Man endnu tænker sig Menneske-Slægtens Vugge, og hvor vi bestemt veed, den Universal-Historiske [store menneskelige] Skue-Plads var giennem hele dens Ungdom, altsaa de deilige, milde Egne fra Himmel-Bjergene rundt om Middel-Havet til Herkules-Støtterne. Ved tre af Floderne tænker Man da uvilkaarlig paa Ganges, Euphrat og Nilen, der i Old-Tiden spiliede saa udmærket en Rolle, som store Patte-Flasker for Folkene i Barndommen, der naturligviis siden blev overflødige og brugdes kun af blødsødne Skrællinger, mens de raske Unger-Svende udspyttede Patten, pløiede det vilde Hav, besteg de høie Bjerge og forsøgde sig i Verden. Naar Man nu sporer de tre Paradis-Floder saa kiendelig, kan Man ikke godt finde sig i at den Fjerde skulde være aldeles forsvundet, og vover heller at giætte paa Amazon-Floden (Maranhon) i Syd-Amerika, som skal have en slaaende Lighed med de Andre, og hvorpaa det passer udmærket godt, hvad der skrives om Phison, at den flyder om Guld og Ædelstene. Sligt kan jo vel synes Mange latterligt, for det vilde Havs Skyld, der skiller Amerikas Guld-Land fra Afrikas, men det var ikke saa urimeligt, om Jor-

den engang i sine unge Dage havde hængt rigtig sammen, og Abild-Gaarden havt ligesaa forsvarligt et Hegn mod Vesten i Andes-Bjergene, som mod Østen i Himmel-Bjergene, og Havila-Navnet synes virkelig at være blevet siddende i Abylæ som Man veed er Navnet paa En af Herkules-Støtterne.

Kain og Abel.

Adam og Eva havde først to Sønner: Kain og Abel, og da Kain var født, sagde Eva: her fik vi Guddoms-Manden, men Kain blev en Ager-Dyrker og Abel en Hyrde. Derpaa frembragde Kain Herren et Offer af Første-Grøden og Abel ligeledes Et af sine bedste tidligfødte Lam, og Gud saae mildt til Abel og hans Gaver, men Kain og hans Offer lagde Han slet ikke Mærke til. Det ærgrede Kain, saa han skæmmede sig, men Herren sagde til ham: hvi ærgrer og skæmmer du dig, eller hvad er rigtig Offring med feil Deling? Ti du derfor stille, og tving den Synd, dig lokker! Siden sagde Kain til sin Broder: kom, lad os gaae ud i Marken; og Enden blev, at mens de var derude, sprang Kain til og slog sin Broder Abel ihjel. Da sagde Gud til Kain: hvor er din Broder Abel? det veed ikke jeg, sagde han, skulde jeg passe paa min Broder? Hvad har du dog gjort, sagde Herren, din Broders Blod raaber til mig fra Jorden. See, den Jord som indsugede din Broders Blod fra din Haand, forbander dig og belønner ei dit Arbeide naar du dyrker den, Rædsel og Angest er dine Følge-Svende! Da sagde Kain: min Skyld er utilgivelig stor og Du har idag landsforviist mig, men naar jeg nu vandrer med Rædsel og Angest at skjule mig for dine Øine, vil ikke da Enhver som træffer mig slaae mig ihjel? Nei, sagde Herren, hvem der slaaer Kain ihjel skal faae det syvfold betalt. Saa satte Herren et Mærke paa Kain at Ingen der traf ham skulde dræbe ham, og Kain gik ud fra Guds Ansigt og nedsatte sig i Nod-Landet bagved Paradis.

Kains førstefødte Søn hedd Enok [Hanok] og efter ham kaldte han Staden op som han bygde, men Lamek, som nedstammede fra Kain i femte Ledd, tog to Koner: Ada og Silla, og Ada var Moder til Hyrde-Fyrsten Jabal og til Jubal, som opfandt allehaande Strængeleg; men Silla var Moder til Thubal, som blev Mester for at smedde baade Jern og Kaabber, og til hans Syster Noema. Samme Lamek sagde engang